

3

Interpres

Parmakkapı, İmam Sokak Ziya bey Han Kat 4
Tel. : 44 72 34 Beyoğlu

No.

5 Ocak 1961

Bünye (İstanbul)

JACQUES THIBAUT

Ünlü yorumcular JACQUES THIBAUT

Yazan: Henri Temianka
Çeviren: Reydan Berkmen

Thibaut'yu ilk olarak Paris'te öğrenim yaptığım yıllarda tanımıştım. Bugün hâ-tırımda kalan en belirli şey, o zaman henüz ismi duyulmamış genç bir öğrenci olduğum halde Thibaut'un hiç bir zaman bana büyüklük taslamamasıydı. Onun da hazır bulunduğu bir gün Ysaye için keman çalmıştım. İşim bittikten sonra bana beraber çıkıp yürümemizi teklif etmiş ve elini omuzuma koyarak babacan bir tavırla uzun uzun daha çalışmam ve üzerinde düşünmem gereken şeyleri anlatmıştı. Bu Thibaut gibi son derece meşgul ve ünlü biri için büyük bir şeydi. Konser programı inanılmaz kadar yüklüydü. Bir seferinde iki ay içinde 59 konser vermişti. Thibaut iltifattan hiç hoşlanmaz, kendi kendisi ile de alay etmeye bayılırdı. Provada çok iyi çalmadığı bir gün, «Bu sabah bir domuz gibi çaldım? Ziyayı yok, akşama daha da berbat çalacağım demişti.»

Thibaut'tan Mozart, İspanyol senfonisi, Rondo Capriccioso ve Saint - Seans konsertosunun çalınışını dinleyen bir kimsenin bu tecrübesini unutmamasına imkân yoktur. Zira bu eserleri o kadar güzel ve taklit edilemeyecek bir şekilde çalardı. Thibaut'un sonoritesi Kreislerin veya Ysaye'ninki gibi bir efsane idi. Bir Kristal kadar saf ve parlak, Renoir kadar güzel, ve Chanel No 5 kadar da Fransızdı. Kemanını tam sol tarafında tutar ve koskocaman bir yastık kullanırdı. Aynı zamanda son derece va-tanseven bir Fransızdı. Son savaşta-ki Fransız yenilgisi onu çok üzmüştü. Galiba oğullarından birini de savaşta kaybetmişti.

Çok az insan hayatta düşman edinmeden yaşayabilir. Thibaut tanıştığı herkesde sempati yaratan bu ender kişilerden biriydi. Fransız gele-neği ve kültürünün özünü yansıtan kibar, artistik bir kişiliği vardı. Yakışıklı fiziği ile kendi devrinin romantik ve centilmen sanatçı tipini temsil ediyordu. Bütün ka-dınlar ona hayrandı. Konserlere pek düşkün olmayan Hol-landa kraliçesi Wilhelmina bile J. Thibaut'un «Hague» de verdiği konserleri hiç ka-cırmazdı.

Tabiat kuralları nihayet Thibaut'un üzerinde de alış-tıkları şeyi yaptılar.

Artık bu dev sanatçıda, Rachmaninoff, Koussevtzky, Huberman, Schnabel, Busch, Schönberg, Prokofieff ve Bartok gibi mazi oldu. Thibaut bir efsaneydi. Onu dinlemek mutluluğuna erişenler, Ma-vi yaylı kemancı olarak Thi-baut'yu bütün hayatları bo-